

Aluehallintovirasto

Ympäristöluvut

PÄÄTÖS

Nro 77/2021

Dnro ESAVI/17110/2020

18.3.2021

ASIA

Kauttuan tehtaan toiminnan lopettaminen ja ympäristöluvan rauettaminen,
Eura

HAKIJA

Ancor Flexibles Finland Oy
PL 100
27501 Kauttua

Y-tunnus: 0773170-3

TOIMINTA

Hakemus koskee joustopakkaustehtaan toimintaa osoitteessa Luvalahden
tie 1, Kauttua.

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 12.6.2020.

Asian käsittelyn peruste

Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojelulain (527/2014) 88 §:n ja 94 §:n perusteella.

Toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohdan 6 a) perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 1 momentin perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Tehdas-alue sijaitsee Euran Kauttualla 12,3 ha:n kiinteistöllä Euran paperi 050-406-2-682. Kiinteistön omistaa Amcor Flexibles Finland Oy. Kiinteistön eteläosasta lähtee Kauttua-Euran Paperin 110 kV:n voimansiirtolinja.

Tehdasalueeseen ovat lisäksi kuuluneet vanha jätevedenpuhdistamo ja nesteytetyn maakaasun säiliö, jotka sijaitsevat Euran kunnan omistamalla kiinteistöllä 50-406-2-881.

Kaavoitus

Kiinteistö sijaitsee kunnanvaltuuston 21.3.2005 hyväksymällä asema-kaava-alueella, ja on merkitty kaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa kemikaaleja varastoivan laitoksen (T/kem–1/s–13). Uudet rakennukset ja laajennusosat on rakennettava siten, että ne sopivat yhteen olemassa olevien rakennusten massoittelun kanssa. Tehtaan alkuperäisiä rakennusosia tulee säilyttää ja niiden näkyvyyttä mahdollisuuksien mukaan palauttaa. Alueella sijaitsee suojeltavia rakennuksia, rakennusosia ja julkisivun osia. Ennen suojeltavia rakennuksia tai niiden ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä on Satakunnan Museolta varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. Korttelialueella sijaitsevan laitoksen aiheuttama melutaso ei saa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_Aeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50dB.

Päätökset ja sopimukset

Voimassa oleva ympäristölupa

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 28.2.2007 myöntämä ympäristölupa (Nro 9 YLO, Dnro LOS-2004-Y-1069-111).

Pohjavesialueet

Tehdas sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeän Kauttuan pohjavesialueen pohjaveden muodostumisalueella (0205001, 1-luokka). Arvioitu pohjaveden virtaussuunta on etelään tai lounaaseen. Lähin pohjavesialue on samaan muodostumisalueeseen kuuluva yläpuolinen Vaaniin alue (0205051, 1-luokka). Lähin muu pohjavesialue on tehtaasta kaakkoon noin 5 km päässä sijaitseva Uusikylän pohjavesialue (0278302, 2-luokka). Lähin vedenottamo (Lohiluoma) sijaitsee n. 1.5 km kohteesta etelään. Lohiluoman vedenottamalla tehdään tekopohjavettä Pyhäjärven vedestä (pintaveden imeytys rinnevalutuksena).

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Kohteessa on raportoitu tapahtuneen seuraavat kemikaalivahingot vuosina 1999–2019:

- Kartonkitehtaan raaka-ainevaraston palo (1999). Ei päästötietoja saatavilla.
- Etyyliasetatisäiliön ylitäyttö, jolloin 1 000 kg liuotinta on saatu talteen säiliön vieressä olevasta altaasta.
- Jäteliuotinta sisältäneen IBC-kontin putoaminen. Liuottimen mahdollisesta talteenotosta ei ole tietoa.
- Pumppukaivon ja siitä lähtevän jätevesilinjan kiinnityskohdan vuodot (2002 ja 2010). Vuotokohdasta on poistettu vuonna 2002 noin 140 t pilaantuneeksi luokiteltuja maa-aineksia, vuonna 2010 noin 35 t ja 2011 noin 67 t. Pumppukaivo on poistettu 2011.
- Muuntajan valuma-altaan kontaminaatio PCB-yhdisteillä (polyklooratut bifenylyyhdisteet) (2019). Valuma-altaan kontaminoitunut neste on toimitettu vaarallisten jätteiden käsittelyyn.

Kohteessa on aiemmin tehty maaperän ja pohjaveden tilan selvityksiä vuosina 2001 ja 2002. Tällöin jätetäyttöä sisältävällä paikoitusalueella mitattiin suurimmillaan lyijyä valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) kynnysarvon ylittävänä mutta alemman ohjearvon alittava pitoisuutena (116 mg/kg), kuparia ja sinkkiä ekologiseen riskinarviointiin perustuvan ylemmän ohjearvon ylittävinä pitoisuuksina (Cu: 733 mg/kg, Zn: 553 mg/kg); ja öljyhiilivety-yhdisteitä (C₁₀–C₄₀) kynnysarvon ylittävänä pitoisuutena (6 500 mg/kg). Jätetäytön määrän on arvioitu olevan noin 60 000 m³ ja sen on arvioitu sijaitsevan noin 10 000 m²:n alueella.

Pohjavedessä todettiin haitallisia aineita seuraavasti: alueen eteläosassa tetrakloorieteeniä suurimmillaan 0,75 µg/l; jätteiden keräyspisteen alueella etanolia suurimmillaan 0,77 µg/l; sekä jätetäyttöalueella, polttoainesäiliön täyttöpisteen alueella ja maanalaisen varasäiliön mineraaliöljypohjaisia hiilivety-yhdisteitä (bentseeni enintään 0,29 µg/l ja ksyleenit 0,85 µg/l).

Lainvoimaisen ympäristöluvan kertoelmaosan tietojen mukaan: "Nykyistä parkkipaikkaa on käytetty ennen soranottoon ja se on myöhemmin täytetty tehtaalla muodostuvalla jätemateriaalilla.

Ympäristöluvan mukainen toiminta

Teollinen toiminta nykyisen kiinteistön alueella alkoi vuonna 1942, jolloin A. Ahlström Oy aloitti kartongin valmistuksen kiinteistöllä. Vuosina 1990–1994 toimintaa harjoitti Ahlström Eurapak Oy. Tämän jälkeen toiminta kiinteistöineen siirtyi Amcor Flexibles Finland Oy:lle, joka vuosina 1994–2001 toimi nimellä Åkerlund & Rausing Oy. Amcor Flexibles Finland Oy on valmistanut kiinteistöllä pääosin muovipohjaisia joustopakkauksia elintarviketeollisuudelle. Pakkausten valmistukseen on käytetty syväpainatusta ja painatusta varten on kaiverrettu itse syväpainoteloja. Pinnoitusta on tehty kuparilla, kromilla ja sinkillä. Laminointiin on käytetty muovia, paperia ja alumiinia. Kiinteistöllä on ollut konekorjaamo / huoltopiste, jäteveden puhdistamo ja voimalaitos. Alueella on lisäksi toiminut AR Packaging Finland Oy:n kartonkipakkauslaitos vuoteen 2018 saakka.

Toiminnassa on käytetty kemikaaleja, joista määrällisesti merkittävimmät on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Tuotannossa vuonna 2019 eniten käytetyt kemikaalit.

Kemikaali	Käyttömäärä, n. t/a
Liimat ja kovettimet	592
Etyyliasettaatti	380
Väriaineet	96
Lakat	89
Pohjusteet	67
Etanoli	36
Polymeerihartsit	27
n-propyyliasettaatti	11
Iso-propanoli	6
Nauhat	4
Etoksiopropanoli	4
Natriumhydroksidi	0,72
Rikkihappo	0,70
Vaahdonestoaineet	0,5
Ammoniakki	0,3
Pesuaineet	0,3

Polyesteri	0,26
Polypropeeni	0,24
Kromitrioksidi	0,05
Kaasut (ilma, typpi, vety, helium, happi)	31 kaasupulloa

Historiatietojen perusteella alueella on käytetty kloorattuja liuottimia noin 1–2 t/a vuodesta 1973 saakka. Kloorattujen liuottimien käyttö väheni 1980-luvulla, jolloin niitä käytettiin noin 100 kg/a nykyisen sylinterien valmistus-huoneen alueella. Nykyisellä paikoitusalueella toimi vuosina 1942–1959 voimalaitos, joka käytti raaka-aineena paperia, puuta ja muita kiinteitä jät-teitä. Paikoitusalueella on toiminut myös tiilitehdas noin 5 vuotta 1940-lu-vun lopulta 1950-luvun alkupuolelle.

Kiinteistöllä on säilötty kemikaalinesteitä useissa eri puolilla kiinteistöä si-jainneissa 15–120 m³:n kokoisissa maanpäällisissä ja -alaisissa kemikaali-säiliöissä. Maanpäällisissä säiliöissä on säilötty nesteytetty maakaasua, etyyliasetaattia, vahoja, isopropyylialkoholia ja lakkoja. Etanoli, glyseriini, etyyliasetaatti, metyylietyyliketoni ja polttoaine (bensini) on säilötty maan alla. Lisäksi käytössä on ollut 40 m³:n maanalainen ns. katastrofiallas. Jäähdytysvesijärjestelmän kylmäaineena on käytetty ammoniakkaa.

Painopinnanvalmistuksessa muodostuvat happamat kupari- ja kromipitoi-set jätevedet on esikäsitelty hakijan omalla mutta viereisellä kiinteistöllä sijaitsevalla jätevedenpuhdistamolla ennen niiden johtamista JVP-Eura Oy:n puhdistamolle johtavaan saniteettivesiverkostoon.

Toiminnan lopettaminen ja siihen liittyvät toimenpiteet

Aloite ympäristöluvan rauettamiseksi

Amcor Flexibles Finland Oy on pyytänyt 10.6.2020 päivätyllä vireillepanol-laan, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto tekee päätöksen Lounais-Suo-men ympäristökeskuksen myöntämän ympäristöluvan raukeamisesta toi-minnan lopettamisen vuoksi. Joustopakkaustehtaan tuotannollinen toiminta on loppunut huhtikuussa 2020. Vireillepanonsa yhteydessä hakija on toi-mittanut aluehallintovirastolle toiminnan lopettamissuunnitelman 11.6.2020 sekä tiedonannon sulkemistoimenpiteiden tilanteesta 14.10.2020 men-nessä.

Toiminnan lopettamista koskeva lupamääräys 25

Ympäristöluvan nro 9 YLO lupamääräyksessä 25 määrätään toiminnan lo-pettamisesta seuraavaa (*kursiivilla*):

Toiminnanharjoittajan tulee tehdä ilmoitus toiminnan päättymisestä ympä-ristökeskukseen ja Pyhäjärvisseudun ympäristötoimistoon viimeistään kuu-kauden kuluessa siitä, kun päätös toiminnan lopettamisesta on tehty ja esittää suunnitelma siihen liittyvistä ilmansuojelu-, jätevesi- ja jätehuoltotoi-mista.

Ilmoitus toiminnan lopettamisesta

Amcor Flexibles Oy on toimittanut ilmoituksen toiminnan päättymisestä 29.11.2019 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusk-selle.

Lopettamistoimenpiteet

Hakija on ilmoittanut tehtaan alueella toteutetun lopettamistoimenpiteitä vuoden 2020 aikana ja niiden tulevan päätökseen 2021 alkupuolella seuraavasti:

Hakijan mukaan tuote- ja raaka-ainevarastot on pääosin tyhjennetty. Kemi-kaalivaraston tuotantokemikaaleja on siirretty toisiin toimipisteisiin ja poistettu jätehuoltoyritysten kautta. Loput kemikaalit myydään tai toimitetaan vaarallisten jätteiden hävitykseen. Liuotainaineputkistot on puhdistettu ja tul-pataan. Ne jätetään paikoilleen tai puretaan.

Suurin osa kiinteistöllä sijainneista maanpäällisistä kemikaalisäiliöistä on tyhjennetty ja poistettu alueelta. Tehdasrakennuksen sisällä olevat lakka-säiliöt ($2 \times 20 \text{ m}^3$) puhdistetaan ja jätetään paikalleen.

Maanalaiset kemikaalisäiliöt on poistettu lukuun ottamatta lastauslaiturin alla olevia metyylietyyliketoni-, etyyliasetaatti-, glyseriini- ja polttoainesäili-öitä (yht. 8 kpl, kukin 15 m^3) ja ns. vanhaa glyseriinisäiliötä (120 m^3), jotka on kuitenkin puhdistettu, tehty kaasuvapaiksi ja täytetty hiekalla. Puhdis-tuksesta syntyneet jätteet on toimitettu luvan omaavalle käsittelylaitokselle hävitettäväksi. Hakijan mukaan lastauslaiturin alla olevien säiliöiden poista-minen vaatisi laiturin katoksen, lattian ja mahdollisesti seinän ja kannatin-palkkien purkamista noin 200 m^2 pinta-alalta. Purku edellyttäisi jäljelle jää-vien rakenteiden tukemista. Myös 40 m^3 :n maanalainen katastrofiallas on tyhjennetty, täytetty hiekalla ja jätetty maahan. Tehtaan sisällä olevat va-hasäiliöt (6 kpl) on täytetty betonilla 2000-luvun alussa ja jätetään paikoil-leen.

Tuotannon vaaralliset ja muut jätteet on toimitettu / toimitetaan luvanvarai-siin vastaanottopaikkoihin. Tuotannon jätevesijärjestelmät on puhdistettu luvan omaavan jätteenkäsittelytoimijan toimesta ja purettu niihin liittyvine rakenteineen (mm. piha-alueen kaivot). Kaivannot täytetään maan pinnan tasoon ja alueen annetaan metsittyä.

Kiinteistöllä on tehty asbestikartoituksia. Asbestipitoiset rakennusmateriaa-lit on purettu (jätevedenpuhdistamo) tai merkitty asianmukaisesti. Kiinteis-tön ylläpidon järjestelmät kuten ilmastointi ja muuntajat jäävät paikoilleen.

Ulkopuolisten henkilöiden pääsy tehdasrakennuksen sisälle estetään peit-tämällä ikkunat ja ovet vanerilevyin. Katolle pääsy estetään. Alue jää toi-minnan lopetustoimenpiteiden valmistumisen jälkeen tyhjilleen, mikäli kiin-teistölle ei löydy teollista jatkajaa.

Euran kunnan kiinteistöllä sijaitseva vanha jäteveden puhdistamo on purettu / puretaan. Tehtaan ja puhdistamon välinen muovinen putkilinja on tyhjennetty ja puhdistettu 2011. Putki jätetään maaperään.

Maaperä- ja pohjavesitutkimukset

Kohteessa on tehty kesäkuussa 2020 ympäristötekniinen tutkimus, jossa on tutkittu useiden haitta-aineiden pitoisuuksia maaperän kairausnäytteistä, kaivinkoneella kaivetusta koekuopista, kohteessa sijainneista ja tutkimusta varten asennetuista uusista pohjaveden havaintoputkista kuin myös tehdasrakennuksen sisältä. Koekuoppänäytteet otettiin paikoitusalueelta 0–1 m syvyydeltä ja sen jälkeen 1–2,5 m välein syvimmillään 4 m saakka. Kairanäytteet otettiin piha-alueilta ja rakennuksen sisäpuolelta 0,5 m välein syvimmillään 5 m saakka. Lisäksi tehtiin 2-vaiheinen metallien liuokisuustesti yhdelle koekuoppänäytteelle sekä 4 kpl TOC-määrittäystä.

Maaperätutkimuksen tulokset

Tutkimuksessa havaittiin valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun asetuksen (214/2007) haitta-ainelaatunormien ylityksiä seuraavasti:

- tetrakloorieteeni kynnysarvon (0,01 mg/kg) ylittävinä 0,014–0,062 mg/kg pitoisuuksina paikoitusalueella ja etanolisäiliöiden vieressä,
- Cu kynnysarvon (100 mg/kg) ja ylemmän ohjearvon (200 mg/kg) ylittävinä 147–21 100 mg/kg pitoisuuksina paikoitusalueella,
- Co kynnysarvon (20 mg/kg) ylittävinä 29–91 mg/kg pitoisuuksina salin 4 liuotinpesulassa ja ryyninsekoittajan alueella,
- Zn ylemmän ohjearvon (400 mg/kg) ylittävinä 1 880–2 440 mg/kg pitoisuuksina paikoitusalueella,
- Öljyhiilivety-yhdisteitä (C₁₀–C₄₀) kynnysarvon (300 mg/kg) ylittävänä 326 mg/kg pitoisuutena aniliinivärijäyskoneiden paikalla.

Paikoitusalueella todettiin jätteensekaista maa-ainesta noin 5 000 m² alueella 2,0–5,0 m syvyydessä. Jätetäyttö koostui mm. tiilestä, puusta, muovista, lasista, metallin kappaleista, kartonki- ja/tai paperirullista, alumiinipaperista sekä maa-ainekseen kiinnittyneestä väriaineesta. Täytön osuus maassa vaihteli 5–60 % välillä. Suoritetun ja aiempien tutkimusten perusteella jätetäytön määräksi arvioitiin noin 15 000–17 500 m³ (n. 27 000–31 500 t). 3,5–5,0 m syvyydestä otetusta näytteestä tehdyn 2-vaiheisen liuokisuusanalyysin perusteella täytöstä liukeni kuparia, molybdeenia ja bariumia.

Pohjavesitutkimuksen tulokset

Pohjavesiputkessa PVP6 todettiin klooratuista hiilivedyistä tetrakloorieteeniä 0,14 µg/l, trikloorieteeniä 0,14 µg/l ja cis-1,2-dikloorieteeniä 0,31 µg/l. Velvoitetarkkailussa kesäkuussa 2020 niin ikään putken PVP6 näytteessä

havaittiin tetrakloorieteenä 0,1 µg/l, trikloorieteenä 0,2 µg/l ja 1,2-dikloorietaania yli havaitsemisrajan, mutta alle määritysrajan. PVP6 sijaitsee paikoitusalueen jätetäyttöalueesta noin 100 metriä etelään.

Putkessa PVP1 mitattiin sinkkiä 3 840 µg/l pitoisuutena. PVP1 sijaitsee nurmialueella tehtaan pääovien vieressä.

Riskitarkastelu

Kiinteistön alueella mukaan lukien lastauslaiturin maanalaisten säiliöiden alue ei todettu pilaantuneeksi luokiteltavia maa-aineksia. Kiinteistön ja lastauslaiturin alueella ei todettu olevan maaperän kunnostustarvetta.

Pohjavesinäytteissä ei todettu sellaisten haitta-aineiden kohonneita pitoisuuksia tai laatuominaisuuksien muutoksia, jotka olisivat voineet aiheutua kohteessa harjoitetusta toiminnasta. Alueella ei todetta olevan pohjaveden kunnostustarvetta.

ASIAN KÄSITTELY

Täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 22.6.2020, 4.9.2020 ja 15.10.2020.

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla siitä Euran kunnan verkkosivuilla 30.10.–7.12.2020. Kuulutus ja hakemuksen keskeinen sisältö on julkaistu osoitteessa ylupa.avi.fi. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Euran kunnalta, Euran kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta ja Satakunnan pelastuslaitokselta.

Euran kunta, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja Satakunnan pelastuslaitos eivät lausuneet asiassa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnot

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on lausunut asiassa 7.12.2020 ja toimittanut 12.1.2021 antamansa lausunnon maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta tiedoksi.

Yleistä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tehdasalueelle 25.11.2020 tekemässään määräaikaistarkastuksessa todennut, että: 1) kemikaalit ja jätteet on suurimmaksi osaksi poistettu alueelta jätehuoltoyhtiön toimesta, 2) hyötykäyttökelpoiset jätteet on toimitettu hyödynnettäväksi, ja 3) vaaralliset jätteet on kerätty erilleen muista jätteistä ja toimitettu luvanvaraiselle laitokselle. Osa jätteistä odottaa vielä sopivaa vastaanottokohdetta samoin kuin osa raaka-aineista ja välineistöistä. Tehdas on suurimmalta osin tyhjennetty ja tehdas- ja piha-alueet ovat siistit.

Maaperä ja maanalaiset säiliöt

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus arvioi, ettei tutkittujen alueiden maaperän haitta-aineista aiheudu ympäristönsuojelulain 133 §:ssä kiellettyä haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Tutkittujen alueiden maaperää ei tästä syystä ole syytä pitää pilaantuneena, eikä alueilla ole tarvetta ympäristönsuojelulain 136 §:n tarkoittamiin pilaantuneen alueen maaperän puhdistustöihin. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pohjaa arviotonsa hakijan 13.10.2020 raporttoimaan maaperä- ja pohjavesitutkimukseen (maaperän pilaantuneisuuden ja kunnostustarpeen arviointi ja pohjavesitutkimus) sekä 14.10.2020 riskitarkasteluun. Tehtaan käytössä olleen kiinteistön maaperän ja alueen pohjaveden puhdistustarpeen arvioinnissa on noudatettu ympäristönsuojelulain 14 luvun mukaista menettelyä.

Toiminnanharjoittajan tekemien tutkimusten perusteella maaperä ei ole saastunut säiliöiden ympärillä, eikä säiliöistä aiheudu vaaraa pohjavesiin. Yrityksen mukaan säiliöiden poistaminen edellyttää isoja purku- ja ennallistamistoimenpiteitä sekä vaativaa rakentamistapaa, ja sitä kautta aiheuttaa arvioituun riskiin (ei todettu riskiä ympäristölle tai terveydelle) nähden kohutuuttomia kustannuksia.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan, edellä mainitut seikat huomioon ottaen, säiliöt voidaan jättää maahan. Poistamisen tarvetta arvioitaessa on kuitenkin syytä huomioida myös rakenteiden kulumisesta aiheutuvat pitkän aikavälin vaikutukset. Mikäli maahan jätetyistä säiliöistä aiheutuu vaaraa tai haittaa alueen myöhemmälle käytölle, asiaa tulee voida arvioida uudelleen. Mahdollisen sortumisvaaran ehkäisemiseksi säiliöt tulee täyttää puhtaalla hiekalla.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen mukaan alueella tehtävien maankaivutöiden yhteydessä syntyvät haitta-ainepitoiset maa-ainesjätteet on kuitenkin toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn. Menettely koskee erityisesti jätetäyttöalueen maankaivutöitä, ja se voidaan arvioida jätelain (646/2011) roskaamisasiana ja velvollisuutena käsitellä jätteet asianmukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa.

Pohjavesi

Tehdas sijaitsee Kauttuan pohjavesialueella, joka vesienhoidon suunnittelussa on luokiteltu kemialliselta ja määrälliseltä tilaltaan hyväksi. Pohjavesialue on kuitenkin luokiteltu riskipohjavesialueeksi mm. toiminnanharjoittajan tehdasalueella pohjavedessä havaittujen haitta-aineiden perusteella. Riskipohjavesialueilla ympäristölaatonormit ylittävien haitta-aineiden esiintymiseen liittyy toiminnanharjoittajien toteuttama säännöllisen seurannan tarve pohjavesialueen hyvän tilan säilymisen ja haitta-aineiden laskevan kehitystrendin varmistamiseksi.

Pohjavesitarkkailussa havaittiin 3.6.2020 otetuissa näytteissä yhdessä putkessa ympäristölaatonormin ylittäviä pitoisuuksia kromin, kuparin ja nikkelin osalta. Talousvesiasetuksen ylittäviä pitoisuuksia löytyi useammasta pohjavesiputkesta alumiinin, raudan ja mangaanin osalta. Lisäksi asiakirjojen liitteenä olevan tutkimusraportin (13.10.2020) mukaan kertaluonteisessa riskinarviointitutkimuksessa pohjavesiputkessa PVP1 sinkin pitoisuus oli 3 840 µg/l, mikä ylittää huomattavasti esimerkiksi vesienhoidon suunnittelussa käytetyn riskipohjavesialueluokituksen ympäristölaatonormin kriteerin 60 µg/l (Vesienhoitoasetus 341/2009). Myös paikoitusalueen eteläpuolella sijaitsevasta pohjavesiputkesta PVP6 havaittiin tetrakloorieteeniä 0,1 µg/l, trikloorieteeniä 0,2 µg/l ja 1,2-dikloorietaania yli havaitsemisrajan, mutta alle määritysrajan. Pitoisuudet eivät ylitä talousvedelle asetettuja laatuvaatimuksia eivätkä edellä mainitun vesienhoitoasetuksen 341/2009 riskialueeksi luokittelun ympäristölaatonormeja. Tutkimusraportissa paikoitusalueelle on suositeltu asennettavaksi yksi pohjavesiputki täyttöalueen eteläreunaan, josta otettavasta vesinäytteestä määritettäväksi klooratut hiilivedyt. Lisäksi on suositeltu otettavaksi pohjavesiputkesta PVP1 kertaluonteinen vesinäyte raskasmetallianalyysin sinkkipitoisuuden vuoksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan esitetty havaintoputken asentaminen ja siitä kloorattujen hiilivetyjen tutkiminen ovat tarpeen. Kertaluontoisella näytteenotolla ei saada riittävää kuvaa haitta-aineen pitoisuudesta ja kehitystrendistä. Pohjaveden seuranta olisi tarpeen jatkaa ainakin muutamia vuosia havaintopaikoista, joissa haitta-aineita on havaittu tai joihin purkutoimenpiteitä kohdistetaan. Tarkkailun lopettamisajankohta voidaan arvioida tarkemmin seurannan perusteella.

Harvastenmäen kaatopaikka

Harvastenmäen kaatopaikalle on aikanaan toimitettu Åkerlund & Rausing Oy:n (nyk. Amcor Flexibles Finland Oy), Ahlström Kauttua Oy:n, Jujo Thermal Oy:n ja Imatran Voima Oy:n Kauttuan voimalaitoksen (nyk. Fortum Power and Heat Oy) toiminnasta syntynyttä jätettä. Jätteiden vienti kaatopaikalle on lopetettu vuonna 2000. Kaatopaikan jälkihoito- ja sulkemissuunnitelma on hyväksytty Lounais-Suomen ympäristökeskuksen päätöksellä 25.9.2000 (Nro 51 YLO, Dnro 0296Y1362). Harvastenmäen kaatopaikan jälkitarkkailua on tehty Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 19.8.2008 antaman tarkkailupäätöksen (Nro 83 YLO, Dnro 0296Y1362) mukaisesti.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 12.7.2012 velvoittanut toiminnanharjoittajaa saattamaan kaatopaikan sulkemistyöt loppuun 31.10.2012 mennessä.

Kaatopaikan jälkitarkkailusta on vastannut Amcor Flexibles Finland Oy. Tarkkailutulosten perusteella kaatopaikan vaikutus näkyy edelleen kaatopaikan mittapadolta lähtevässä vedessä mm. korkeina typpipitoisuuksina sekä kohonneena sähkönjohtavuus- ja hapenkulutusarvoina. Alempana laskuojassa kaatopaikan vaikutus näkyy kohonneena sähkönjohtavuusarvona. Kaatopaikasta kauempana sijaitsevassa Ahmasojassa viitteitä kaatopaikan vaikutuksista ei ole havaittavissa. Kaatopaikan länsipuolella sijaitsevan pohjavesiputken vedessä on todettu korkea kloridi- ja sulfaattipitoisuus sekä sähkönjohtavuusarvo, mahdollisesti johtuen kaatopaikasta. Muissa pohjaveden havaintopaikoissa ei ole havaittavissa selkeää kaatopaikkavaikutusta. Kaasutarkkailun perusteella jätetäytöstä, etenkin sen länsi- ja itäosasta sijaitsevista havaintoputkista, vapautuu edelleen runsaasti metaania.

Rauettamispäätöksessä tulee antaa määräykset myös Harvastenmäen suljetun kaatopaikan tarkkailun jatkamiseksi, koska toiminnanharjoittaja on vastannut kaatopaikan jälkitarkkailusta. Jälkitarkkailun varmistamiseksi kaatopaikalle tulee määrätä erillinen vakuus. Kaatopaikan jälkitarkkailutulosten perusteella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että tarkkailuohjelmaa voidaan muuttaa ainakin kaatopaikan pinta- ja pohjavesitarkkailun osalta. Koska tarkkailun perusteella kaatopaikan vaikutukset rajoittuvat pääasiassa jätetäytön läheisyyteen, voidaan tarkkailu osassa kauempana olevista havaintopaikoissa lopettaa. Uusi tarkkailuohjelmasuunnitelma on syytä laadituttaa ulkopuolisella asiantuntijalla, jolla on kokemusta kaatopaikkojen tarkkailuohjelmien laadinnasta.

Euran kunnan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto esittää 8.12.2020 lausunnossaan, että tehdasalueella olevat kemikaali- ja polttonestesäiliöt tulisi poistaa eikä jättää paikoilleen edes tyhjennettynä ja puhdistettuna. Mahdollisena poikkeuksena tästä ympäristötoimisto esittää sellaiset maanalaiset tyhjennetyt ja puhdistetut säiliöt, joiden poistaminen edellyttää rakennuksen tai lauslaiturin purkamista.

Vaarallisten jätteiden siirtoasiakirjat tulee määrätä lähetettäväksi valvontaviranomaiselle esim. raportoinnin yhteydessä. Paikoitusalueella olevan kaatopaikan ja tehtaan muun ympäristön pohjavesitarkkailua tulee soveltuvin osin määrätä jatkettavaksi. Ympäristötoimisto esittää huolestuneisuutensa maassa olevista klooratuista hiilivedyistä. Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo maaperän puhdistuksen tarpeelliseksi, tulee hakija velvoittaa puhdistustoimiin.

Vastine

Toiminnanharjoittaja toteaa 8.1.2021 vastineessaan seuraavaa:

Vuonna 2020 tehtyjen selvitysten perusteella tehtaan alueella todetuista pitoisuuksista ei aiheudu terveysriskiä eikä haitta-aineiden haitallista kulkeutumista pohjaveteen. Maanäytteissä todettiin neljä valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun asetuksen (214/2007) kynnsarvon ylittävää pitoisuutta yhden klooratun hiilivety-yhdisteen, tetrakloorieteenin, osalta. Korkein pitoisuus oli 0,062 mg/kg. Maaperätutkimuksessa ei todettu asetuksen mukaisten tetrakloorieteenin alemman tai ylemmän ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia. Tetrakloorieteenin terveysperusteinen suurin hyväksyttävä pitoisuus teollisuusalueille on 2,0 mg/kg (SHPter, YM 2014) ja pohjaveden pilaantumisriskin perusteella määritetty viitearvo 0,26 mg/kg (SHPPv-arvo, YM 2014).

Tehtaan lastauslaiturin alueella lattiarakenteiden alla sijaitsee maanalaisia säiliöitä, joiden poistaminen on teknisesti haastavaa rakenteiden purkamisen takia. Lastauslaiturin alueelta otetuissa maanäytteissä ei kenttähavaintojen tai laboratoriomittausten perusteella todettu maaperän pilaantuneisuutta. Lastauslaiturin alueelta otetuissa pohjavesinäytteissä ei havaittu haitta-aineita. Säiliöiden poistamista maaperästä ei maa- ja pohjavesinäytteiden tulosten perusteella katsota tarpeelliseksi, koska säiliöiden ei ole todettu aiheuttavan riskiä ympäristölle. Säiliöt on tyhjennetty, pesty ja ne täytetään puhtaalla hiekalla. Säiliöiden tiedot ovat dokumentoitu ja arkistoitu kiinteistöön dokumenttiarkistoon, joten tieto säiliöistä tulee säilymään.

Pohjaveden laadun tarkkailua tulee jatkaa tehdasalueen paikoitusalueella sijaitsevan jätetäytön alueella. Kohteen alueella on yhteensä 15 pohjaveden tarkkailuputkea. Mikäli alueella jatketaan pohjaveden seuranta, tulee se lähtökohtaisesti olla suppeampi kuin toiminnanaikainen seuranta, koska kohteen toiminta loppuu ja mahdollista pohjavettä pilaavaa toimintaa tai kemikaaleja ei ole kohteessa. Jätetäytön alueelle ei tällä hetkellä ole kuitenkaan tarvetta maaperän kunnostukselle.

Hakijan mukaan Harvastenmäen suljetun kaatopaikan jälkitarkkailua toteutetaan yhteistyössä Jujo Thermal Oy:n kanssa tarkkailuohjelman mukaisesti. Hakija vastaa kaatopaikan jälkitarkkailukustannuksista 15 % osuudella, Jujo Thermal Oy:n vastatessa kustannuksista 85 % osuudella. Kaatopaikan jälkitarkkailulle ei ole vaadittu vakuutta. Kaatopaikalla on Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 17.2.1998 myöntämä ympäristölupa, jossa määrätään jatkamaan kaatopaikan valvontaa ja tarkkailua vähintään 30 vuotta sen käytöstä poistamisen jälkeen, ellei lupaviranomainen tarkkailun tulosten perusteella toisin päättä. Hakija ei näe syytä muuttaa annettua ympäristöluvan määräystä kaatopaikan jälkitarkkailusta. Kaatopaikan sulke-mistyöt valmistuivat keväällä 2013. Hakijan näkemyksen mukaan valvontaviranomaisen ei ole tarpeen edellyttää voimassa olevan lainsäädännön mukaisen vakuuden asettamista, ellei suljetun kaatopaikan ympäristölupaa ole muusta syystä tarpeen muuttaa. Suljetun kaatopaikan ympäristöluvan muuttamiselle ja vakuuden asettamiselle ei tässä tapauksessa katsota olevan tarvetta.

Kohteen tarkkailuohjelman päivitys tullaan esittämään vuoden 2020 tarkkailutulosten raportoinnin yhteydessä keväällä 2021. Tarkkailusuunnitelma päivitetään yhdessä Jujo Thermal Oy:n kanssa.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto hyväksyy toiminnan lopettamissuunnitelman ja päättää, että Lounais-Suomen ympäristökeskuksen Amcor Flexibles Finland Oy:n joustopakkaustehtaan toiminnalle 28.2.2007 myöntämä ympäristölupa Nro 9 YLO raukeaa.

Toiminnan lopettamisessa ja tarkkailussa on noudatettava lisäksi seuraavia määräyksiä:

Määräykset

Pilaantumisen ehkäisy

1. Toimintaa harjoittaneen on 31.12.2021 mennessä tyhjennettävä ja puhdistettava vielä tyhjentämättömät kemikaalisäiliöt, -altaat ja -putkistot asianmukaisesti. Maahan jäävät säiliöt on täytettävä hiekalla. Putkistot on tulpatava tai täytettävä hiekalla.

Maanalaiset ja teknisen käyttöikänsä päässä olevat maanpäälliset säiliöt on poistettava ja toimitettava jatkokäsittelyyn jätteenä. Ne maanalaiset säiliöt, joita ei ole teknisesti mahdollista poistaa kohtuullisin kustannuksin, voidaan jättää toistaiseksi paikalleen. Ne tulee kuitenkin poistaa heti, kun se on teknisesti mahdollista.

2. Toimintaa harjoittaneen on 31.12.2021 mennessä poistettava tehtaan alueella vielä jäljellä olevat tuotantokemikaalit ja -jätteet. Kemikaalit ja jätteet on toimitettava luvanvaraisille vastaanottajille käytettäväksi tai hävitettäväksi. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on ensisijaisesti kerättävä erilleen ja toimitettava hyödynnettäviksi.

Kemikaalit on kuljetettava vastaanottajalle tiiviisti pakattuna tai säilöttynä niiden vaaraluokituksen edellyttämällä tavalla. Vaarallisten jätteiden siirroista on laadittava jätelain mukaiset siirtoasiakirjat, jotka tulee pyynnöstä esittää valtion valvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

3. Tuotantoalueet on siistittävä ja tarpeettomaksi jääneet laitteet ja rakenteet poistettava kuitenkin ottaen huomioon tehdaskiinteistöjen tuleva käyttö ja toiminta alueella. Laitteet ja rakenteet on puhdistettava mahdollisista raaka-ainejäämistä asianmukaisin menetelmin.
4. Kiinteistön alueella tehtävien maankaivutöiden yhteydessä haitta-ainepitoiset maa-ainesjätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn luvanvaraiselle toimijalle.

5. Toimintaa harjoittaneen on tehtävä paikoitusalueen jätetäyttöä koskeva selvitys. Selvityksen tulee sisältää tieto siitä, milloin ja kenen toimesta jätetäyttö on syntynyt, täyttöä koskevat mahdolliset viranomaispäätökset, jätetäytön tarkennettu riskinarvio sekä mahdollinen esitys jätetäytön kunnostuksesta tai pohjaveden pilaantumisriskiä vähentämistä toimista. Selvitys on toimitettava 28.2.2022 mennessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ympäristövaikutusten tarkkailu ja raportointi

6. Toimintaa harjoittaneen on tarkkailtava pohjaveden laatua 2 krt/v otettavilla näytteillä vähintään seuraavasti:
- pohjaveden havaintoputkesta PVP1 on määritettävä ainakin kromin, mangaanin, raudan, nikkelin, kuparin, sinkin, kadmiumin, alumiinin ja lyijyn pitoisuudet.
 - pohjaveden havaintoputkesta PVP6 ja paikoitusalueelle jätetäyttöalueen eteläreunaan asennettavasta uudesta havaintoputkesta on määritettävä ainakin 1,2-dikloorietaanin, trikloorieteenin ja tetrakloorieteenin pitoisuudet sekä tri- ja tetrakloorieteenin summapitoisuus.
 - lastauslaiturin alueella olevasta pohjaveden havaintoputkesta GA8 tai GA9 on määritettävä ainakin 1,2-dikloorietaanin, trikloorieteenin ja tetrakloorieteenin pitoisuudet sekä tri- ja tetrakloorieteenin summapitoisuus.

Tarkkailua on jatkettava toistaiseksi ja vähintään vuoden 2023 loppuun saakka.

Näytteenotto tulee suorittaa ympäristöhallinnon sertifioiman näytteenottajan toimesta. Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on tehtävä standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla tarkkailusuunnitelmassa kuvatuilla menetelmillä.

Suunnitelma tarkkailun toteuttamisesta on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 3 kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamisesta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päätöksellään muuttaa tai tarkentaa tarkkailusuunnitelmaa tämän päätöksen määräyksiä heikentämättä.

Tarkkailun tulokset tulee raportoida vuosittain poikkeamiseen seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vuosittaisten tuloraporttien yhteydessä on esitettävä asiantuntija-arvio tehdasalueen pohjaveden tilasta ja sen muutoksista.

Tarkkailu voidaan lopettaa, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on todennut alueen ympäristön tilan sellaiseksi, ettei siitä voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa taikka käyttörajoituksia alueen tulevalle maankäytölle, sekä tarkkailun jatkamisen olevan saatujen tulosten perusteella tarpeetonta. Mikäli tarkkailua tämän jälkeen on tarpeen jatkaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä siitä erillinen päätös.

Muu raportointi

7. Kiinteistöllä vielä tehtävät lupamääräysten 1–3 mukaiset puhdistus- ja poistotoimenpiteet on raportoitava 28.2.2022 mennessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tiedonantovelvollisuus

8. Toimintaa harjoittaneen on ilmoitettava kiinteistön mahdollisen luovutuksen yhteydessä sen uudelle omistajalle tai haltijalle käytettävissä olevat tiedot kiinteistön maaperän ja pohjaveden tilasta ja siellä aiemmin harjoitetusta toiminnasta.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Lainvoimaisuus

Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla (ympäristönsuojelulaki 198 §).

RATKAISUN PERUSTELUT

Ympäristönsuojelulain 88 §:n 1 momentin kohdan 1 mukaan lupaviranomainen voi päättää, että lupa raukeaa, kun toiminnanharjoittaja ilmoittaa, että toiminta on lopetettu. Kyseessä on teollisuuspäästädirektiivin (2010/75/EU) mukainen toiminta, jonka päättyessä maaperää ja pohjavettä koskevissa toimitissa noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 95 §:ssä säädetään. Sen mukaan maaperän ja pohjaveden tilan arvion suhteessa perustilaan arvioi lähtökohtaisesti valtion valvontaviranomainen. Toiminnalle ei ole laadittu perustilaselvitystä, joten arviointi on tehty perustuen ympäristönsuojelulain 14 lukuun. Asia on tältä osin ollut samanaikaisesti vireillä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa. Aluehallintovirastolla on ollut käytössään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto maaperä- ja pohjavesiselvityksistä. Muutoin asian käsittelyssä noudatetaan mitä ympäristönsuojelulain 96 §:ssä säädetään.

Ympäristöluvan Nro 9 YLO lupamääräyksessä 25 on määrätty toiminnan lopettamisen jälkeisestä ilmoitusvelvollisuudesta ja toiminnan lopettamissuunnitelmasta sekä siihen liittyvistä ilmansuojelu-, jätevesi- ja jätehuolto-toimista. Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan

päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn velvoitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset.

Toiminnanharjoittaja on esittänyt ympäristöluvan (No YS 372) mukaista toiminnan lopettamista koskevan suunnitelman sekä toteuttanut ulkopuolisella asiantuntijalla kiinteistön tarkentavan maaperän ja pohjaveden tilan selvityksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Selvityksen perusteella toiminnanharjoittaja on arvioinut terveys- ja ympäristöhaitan tai -vaaran aiheutumisriskejä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tehnyt ympäristöluvan valvontaan liittyvän tarkastuksen laitokselle ja todennut, että tarvittavat lopettamistoimet on tehty lähes kokonaisuudessaan, hyväksynyt toiminnanharjoittajan toteuttamat alueen pilaantuneisuuden ja riskien arviot riittävän edustavasti toteutettuina, sekä näiden lopputulemana todennut, ettei alueilla ole tarvetta ympäristönsuojelulain 136 §:n tarkoittamiin pilaantuneen alueen maaperän puhdistustoihin. Näin ollen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan hakijan ilmoittamat säiliöt voivat jäädä maahan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kuitenkin päivittää tutkimus-alueetta koskevat tiedot ympäristöhallinnon ylläpitämään maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI) siten, että kiinteistölle 050-406-2-682 merkitään maankäyttörajoite johtuen kesäkuussa 2020 tehdyssä tutkimuksessa maaperässä todetuista haitta-ainepitoisuuksista, mutta ei puhdistustarvetta.

Aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain ja jätelain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä näiden lakien nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Lähtökohtana ratkaisussa on ollut hakijan esittämät lopettamistoimenpiteet ja lupakäsittelyn aikana saadut lausunnot. Annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta toiminnan lopettaminen täyttää edellä mainittujen säädösten vaatimukset.

Euran kunta, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja Satakunnan pelastuslaitos eivät ole esittäneet asiassa vaatimuksia. Näin ollen, kun jälkihoitotoimet suoritetaan tässä päätöksessä määrätyllä tavalla, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 94 §:n edellyttämät toiminnan lopettamisen jälkeiset velvoitteet. Määräykset toiminnan lopettamiseen ja lopettamisen jälkeiseen tarkkailuun liittyen on annettu ympäristönsuojelulain 94 §:n 3 momentin perusteella.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Määräykset 1–4. Ympäristönsuojelulain 94 §:n 1 momentin mukaan luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn velvoitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Siten

ympäristöluvassa on annettava pilaantumisen ehkäisemiseksi tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista (52 §).

Määrätyillä tehdasalueen viimeistelytoimilla varmistetaan alueen soveltuminen tulevaan käyttötarkoitukseen sekä pitkäaikaisten haittojen ehkäiseminen. Maahan jäävien säiliöiden hiekkatäyttö on määrätty maan sortumisvaaran estämiseksi. Koska lastauslaiturin alueen säiliöiden ja aiemmin betonilla täytettyjen rakennuksen alapuolisten vahäsäiliöiden poistaminen ei ole mahdollista kohtuullisen toimenpitein ja kustannuksin, ne voidaan jättää toistaiseksi maahan. Kiinteistö tehdasrakennuksineen sijaitsee toistaiseksi kemialliselta ja määrälliseltä tilaltaan hyväksi luokitellulla riskipohjavesialueella. Siten maanalaiset säiliöt tulee kuitenkin heti poistaa, jos se myöhemmin mahdollistuu esimerkiksi rakennuksen tai rakenteiden muutoksen tai poiston yhteydessä.

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, sako- ja umpikaivolietteestä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteestä, rakennus- ja purkujätteestä ja pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan vastaanottajalle. Siirtoasiakirjan sisällöstä säädetään valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 24 §:ssä. Jätelain 8 §:n ja valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 12 §:n mukaan toiminnanharjoittajalla on yleinen velvollisuus noudattaa ns. jätteiden käsittelyn etusijajärjestystä sitovana velvoitteena siten, että saavutetaan kokonaisuutena arvioiden lain tarkoituksen kannalta paras tulos.

Maaperäselvitysten perusteella kiinteistöllä on jätetäyttöä paikoitusalueella. Toiminnan luonteesta ja tapahtuneista vahingoista johtuen myös haitta-ainepitoisia maa-aineksia saattaa paikoin esiintyä. Määräys 4 on annettu sen varmistamiseksi, että mahdollisissa maankaivuutöissä menetellään asianmukaisesti.

Määräys 5. Kiinteistön paikoitusalueella todettiin olevan noin 30 000 t jätetäyttöä 2,0–5,0 m syvyydessä. Aluehallintovirasto katsoo, että hakemusasiakirjat eivät sisällä riittäviä tietoja kiinteistön paikoitusalueen jätetäytöstä ja sen riskienhallinnasta. Asiaa ei ole käsitelty myöskään Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta, vaan maaperän tilan arvion osalta lausunto on koskenut ainoastaan maaperän haitta-aineita. Jätetäyttö sijaitsee riskipohjavesialueella syvimmillään 5 metriin saakka. Aluehallintovirasto katsoo, että tässä päätöksessä ei voida ratkaista jätetäytön poistamiseen tai jättämiseen liittyvää asiaa lopullisesti, koska kyseinen täyttö on todennäköisesti ollut olemassa jo ennen nyt rauetettavan ympäristöluvan myöntämistä. Asiasta on kuitenkin toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuuden ja toiminnan lopettamista koskevien velvoitteiden vuoksi määrätty lisäselvityksiä. Jatkoselvityksessä on esitettävä jätetäytön arvioidut muodostumisvuodet, jotta voidaan tarkemmin arvioida mahdollista vastuutahoa sekä asiassa sovellettavia säädöksiä. Selvitys on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle

ja Euran kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jotka voivat selvityksen perusteella arvioida tarvetta jatkotoimenpiteille. Selvitysten perusteella toimivaltainen viranomainen voi tarvittaessa määrätä jätteet poistettavaksi alueelta. Roskaamisasioissa toimivaltainen viranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Määräys 6. Kiinteistö tehdasrakennuksineen sijaitsee pohjavesialueella, joka vesienhoidon suunnittelussa on luokiteltu kemialliselta ja määrälliseltä tilaltaan hyväksi. Pohjavesialue on kuitenkin luokiteltu riskipohjavesialueeksi mm. toiminnanharjoittajan tehdasalueella pohjavedessä havaittujen haitta-aineiden perusteella. Kiinteistön pohjavedessä on havaittu vuosittu-hannen alussa kloorattuja ja mineraaliöljypohjaisia hiilivety-yhdisteitä. Kesäkuussa 2020 kahden ulkopuolisen toimijan selvityksissä paikoitusalueen eteläpuolella sijaitsevasta pohjavesiputkesta PVP6 mitattiin kloorattuja eteenejä ja 1,2-dikloorietaania <1 µg/l pitoisuuksina. Kyseiset orgaaniset haitta-aineet voivat heikentää pohjaveden tilaa ja käytettävyyttä. Haitta-aineiden pitoisuudet eivät kuitenkaan ylittäneet sosiaali- ja terveysministeriön talousvedestä antaman asetuksen (1352/2015) laatunormeja (tetra-kloorieteeni) eivätkä valtioneuvoston vesienhoidosta annetun asetuksen (1040/2006) pohjaveden laatunormeja (1,2-dikloorietaani, trikloorieteeni, tetrakloorieteeni). Sen sijaan pohjavesiputkesta PVP1 mitattu sinkin pitoisuus 3 840 µg/l ylitti vesienhoitoasetuksen vesienhoidon suunnittelussa käytetyn riskipohjavesialueuokituksen ympäristölaatumormin 60 µg/l monikymmenkertaisesti. Kaksivaiheisessa liukoisuusanalyysissä (neste-kiinteä-uutto) 3,5–5,0 m syvyydestä otetusta paikoitusalueen yhden paksuimmista jätetäytötkerroksista sisältäneestä koekuoppänäytteestä (no 7) liukeni testiolosuhteissa kuparia, molybdeeniä ja bariumia noin 0,1 mg/kg kuivaa maata sekä fluoria 14 mg/kg, mutta ei muita tutkittuja alkuaineita; sekä sulfaattia 74 mg/kg ja liukoista orgaanista aineista 18 mg/kg kuivaa maata. Testi antaa yleiskuvan maaperään sitoutuneiden aineiden liukenemispotentiaalista maan huokosveteen keskipitkällä aikavälillä (1–3 v).

Ottaen huomioon alueen käyttöhistorian ja aiempien haitta-aineselvitysten tulokset, kesäkuussa 2020 toteutetuilla selvityksillä ei saada riittävän edustavaa tietoa yhdisteiden esiintyvyydestä ja kulkeutumisriskistä alueella. Hakijan esittämässä tutkimusraportissa paikoitusalueelle suositeltiin asennettavaksi yksi pohjaveden havaintoputki täyttöalueen eteläreunaan vesinäytteestä tehtävää kloorattujen hiilivety-yhdisteiden määrittystä varten. Lisäksi suositeltiin otettavaksi putkesta PVP1 kertaluonteinen vesinäyte metallianalyysiä varten siitä mitatun kohonneen sinkkipitoisuuden vuoksi. Koh-teessa tehty pitkäaikainen pohjaveden tilan tarkkailu on osoittanut pohjaveden olevan hapanta (pH: 5.5–6.7). Raakavesikäyttöön orgaanisen hiilen kokonaismäärä on suurimmillaan ollut korkea (TOC: 1.3–40 mg/l).

Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset tarkkailun mittausten menetelmistä. Lain 209 §:n mukaan luvassa edellytetyt mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Aluehallintovirasto on määrännyt käytettävät näytteenotto- ja mittausten menetelmät ottaen huomioon EU:n alueella yleisesti käytössä olevat standardisoidut ja

niitä vastaavat menetelmät, joilla saavutetaan tunnettu mittausten edustavuus, ja jotka jättävät riittävästi vapausasteita toiminnanharjoittajalle mittausten toteuttamiseen. Näytteenotto tulee suorittaa vesinäytteenottoon sertifioidun riippumattoman näytteenottajan toimesta edellä mainituin perustein. [Ympäristönäytteenottajien sertifiointipalvelua](#) ylläpitää Suomen ympäristökeskus.

Teollisen toiminnan päätyttyä riskipohjavesialueella pohjaveden tarkkailua on tarpeen jatkaa lupamääräyksessä esitetyllä tavalla, jotta voidaan luotettavasti poissulkea toiminnasta aiheutunut pohjaveden pilaantumisen tai käyttörajoitusten vaara tai kohdentaa niiden vaaran poistamiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Aluehallintovirasto on päätöksessään ottanut huomioon kohtuullisuuden yleiset periaatteet koskien lastauslaiturin alla sijaitsevien maanalaisten kemikaalisäiliöiden sekä rakennuksen alapuolisten betonilla täytettyjen vanhojen vahasäiliöiden teknistä poistettavuutta kustannuksineen. Valtioneuvoston vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetussa asetuksessa (1022/2006) kielletään kuitenkin asetuksen liitteen 1 E mukaisten vaarallisten aineiden päästö pohjaveteen. Määräys on tarpeen suoritettavaa valvontaa varten.

Kun tarkkailun lopettaminen tulee ajankohtaiseksi vaara-arviointiin perustuen, voidaan sitä tarvittaessa jatkaa vain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen antamalla erillisellä päätöksellä.

Määräys 7. Valvontaviranomaisilla tulee olla tiedossaan kaikki kiinteistöllä tehdyt lopettamistoimenpiteet.

Määräys 8. Ympäristönsuojelulain 139 §:ssä säädetään selontekovelvollisuudesta maa-alueen luovutuksen yhteydessä. Sen mukaan kiinteistön luovuttajan tai vuokraajan on esittävä uudelle omistajalle tai haltijalle käytettävissä olevat tiedot alueella harjoitetusta toiminnasta sekä jätteistä tai aineista, jotka saattavat aiheuttaa tai ovat aiheuttaneet maaperän tai pohjaveden pilaantumista, sekä alueella mahdollisesti tehdyistä tutkimuksista tai puhdistustoimenpiteistä. Uudelle omistajalle tai haltijalle on annettava lähtötietona vähintään Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 12.1.2021 maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuusselvityksistä antama lausunto sekä tämä päätös ja muut tarvittavat tiedot kiinteistöllä harjoitetusta toiminnasta. Ympäristönsuojelulain 94 §:n 2 momentin mukaan, tarkkailusta vastaa toiminta-alueen haltija silloin, kun alueella toimintaa harjoittanutta ei enää ole tai ei tavoiteta.

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla. Aluehallintovirasto ei ole ratkaisussaan huomionnut Harvaistenmäen kaatopaikkaa koskevia vaatimuksia, koska vireillä oleva asia on käsitteilyssä ainoastaan joustopakkaustehtaan lopettamisen ja ympäristöluvan rauettamisen osalta.

Joustopakkaustehtaan ympäristölupa ei koske kaatopaikkatoimintaa eikä kaatopaikka sijaitse samalla kiinteistöllä.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 16–17, 19, 52, 62, 64–66, 88, 94, 139, 209 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 15–17, 20, 28–29, 72, 73, 118–121 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 11–13, 17, 24 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 3 939 €. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2021 annetun valtioneuvoston asetuksen (1121/2020) mukaisesti. Asetuksen 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on vireillä tämän asetuksen voimaan tullessa, peritään maksu tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Hakemuksen vireilletuloaikana voimassa olleen aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) liitteen kohdan 3.1 mukaan samanaikaisesti tehdystä luvan raukeamista ja jälkihoitotoimien vahvistamista (ympäristönsuojelulaki 94 §) koskevasta päätöksestä peritään 30 % taulukon mukaisesta maksusta, joka orgaanisia liuottimia käyttävillä toiminnoilla, mukaan lukien toiminnot joissa haihtuvia orgaanisia yhdisteitä vapautuu raaka-aineiden sisältämästä ponne- tai paisunta-aineista on 13 130 €.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Amcor Flexibles Finland Oy

Euran kunta

Euran kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Euran kunnan terveydensuojeluviranomainen

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Satakunnan pelastuslaitos

Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Euran kunnan verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Anna Laiho ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Anna Karjalainen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **26.4.2021**

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>